

[Oluf Pedersen.]

skatterne for landbrugsfjendtligt; det flyttede, men forøgede samtidig byrden, stik modsat hvad der er rigtigt.

Vi mener derimod, at der er god grund til øget kommunal grundskyld, men selvfølgelig bør den følges ikke blot af tilsvarende, men af endnu større beløb i skattnedsættelse, og det tror vi de lokale styrelser vil sørge for, når vi giver dem mulighed derfor.

Udover denne grundskyld foreslog kommissionen en jordrente til staten på 4 pct. årlig, således at der for jordværdien af 1950 — for nye ejere dog af 1956 — blev givet en nedsættelse på 3 pct. Det er også vort forslag, dog at vi binder beløbet til skattnedsættelser.

I grundskyldskommissionens betænkning side 79 findes en tabel, der begrundet kommissionens forslag — som vi altså følger. Det er beregnede tal, men de er på linie med en senere opgørelse fra statistisk departement, foranlediget af realkreditkommissionen.

For 1939 opgør departementet landbrugskapitalen minus fast og løs gæld til 3 milliarder kr. Da kronens værdi senere er halveret, svarer formuen i 1939 på 3 milliarder kr. til en formue i 1954 på 6 milliarder kr., men departementets opgørelse viser en stigning til 12 milliarder kr., altså det firdobbelte.

Forklaringen på dette er, at medens pantekreditorerne fik deres værdier forringet under devalueringen, fik ejerne af fast ejendom en tilsvarende gevinst udover konjunkturstigningen af deres egen formue, endda både af arbejdsskabte værdier og af den samfundsskabte grundværdi.

Ministeren giver en begrundelse for at inddrage al jordværdistigning, som jeg vil anerkende — den er i hvert fald ikke overdreven — men det har overrasket mig, at han derefter tager, ikke — som naturligt var — den sidst afholdte vurdering, men den kommende almindelige vurdering som udgangspunkt.

Ministeren har dermed ikke alene forladt kommissionens forslag om 1 pct. statsgrundskyld som skatteomlægning, men også inddragningen af jordværdistigningen fra 1950. Det første drejer sig om ca. 80 mill. kr. det andet — hvis man skal gå ud fra, at vurderingen kommer til at følge de nuværende salgs-

priser — om det dobbelte, selvom nye ejere fritages. Dette offer til kapitalmagten — tilmed den falske kapital — vil, idet jordrenten kapitaliseres, koste vort samfund ca. 5 milliarder kr. eller ca. 5 000 kr. for en jævn familie. Og vi vil miste en årlig skattelettelse på 200 kr. pr. familie. Skattelettelsen ville endda gennem lavere offentlige udgifter fordobles i løbet af en kort årrække.

Hvis man derimod følger kommissionen, som vi foreslår, vil det for landbruget betyde, at det går glip af en ufortjent gevinst på $\frac{1}{4}$ af den siden 1939 skete formuestigning; til gengæld får det lavere driftsomkostninger gennem skattnedsættelse. Man ville komme til at ofre halvdelen af det, der blev tjent på pantegældens forringede pengeværdi. Men man ville beholde gevinsten ved stigninger ikke alene i egen formue, men også i de pantsatte værdier i bygningerne. Det, man ville komme til at afgive, ville blot være den stigning, der har været i de samfundsskabte jordværdier, som måtte afleveres til den rette ejer: vort fælles samfund. Det vil gavne rentabel produktion og beskæftigelse, om man hindrer dannelsen af denne falske kapital. Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Holger Eriksen sagde, at det, man forærer nogle, skal andre betale, og der er for mig ingen tvivl om, at dette oven i købet vil medføre en stor risiko for vor valuta og fortsat nedgang i pengenes værdi. Hvis denne kapital blev inddraget, ville det også komme pantaveren tilgode for det offer, han har bragt, og man ville dermed ikke træde nogen for nær.

Jeg opfordrer alle gode kræfter her i tinget og andetsteds til at medvirke til, at vi nu får den skattnedsættelse, som befolkningen trakter efter, og som den har krav på. For at nå frem til fuld grundskyld skal dog også den jordværdi, som eksisterede før 1950, inddrages. De 3 pct. foreslås afløst. Man har sammenlignet denne afløsning med køb fra samfundets side af selve jorden, men det er urigtigt.

Ser vi på jordrentebregene, så var det, der skete — det står direkte i loven — tværtimod, at staten solgte jorden imod forpligtelsen til at svare jordrenten fremfor imod en kontant købesum.

Selve jorden med alt, hvad der blev bygget, plantet og forbedret, skal forblive i privat eje, blot med den forpligtelse, at